



HelseDirektoratet

Rettferdig fordeling av helse og trivsel – et politisk valg

Om å sette folkehelse på det politiske kartet

helse
aktivitet

fornøyd

omsorg

Et uforberedt forberedt innlegg

- Fikk forespørsel tirsdag ettermiddag
- Har hatt temaet på agendaen siden jeg startet i Akershus fylkeskommune i 2008...
- Utfordringen for folkehelsearbeidet
 - Styrke systematikken, forutsigbarheten, og kvalitetssikrede metoder og analyser
 - Omsette kunnskap til politiske meningsdannelse, alternativer og prioritering
 - Forhandlingsevne og oversettelse fra fakta til relevante fortellinger (folkehelse som argumentasjon for det gode liv/rettferdighet-frihet-solidaritet)

Trondheimserklæringen

Rettferdig fordeling av helse og trivsel forutsetter:

- Innsats mot grunnleggende årsak til helse og trivsel (investere i universell velferd)
- Styring i samspill og reell gjennomføringsvilje (forpliktelse og lederskap)
- Bredt kunnskapstilfang og erfaring (økt forskning om årsakssammenhenger, gjennomføring og effekt av tiltak)
- Sosialt bærekraftige lokalsamfunn og helsefremmende nærmiljøutvikling

Hvordan kan vi forstå styring og samspill

- Og hvordan må vi jobbe framover for å forene det vi kan *organisere* og det vi må *mobilisere*.
- Forskjellen mellom kommunens ansvar for oppgaver, tjenester innad i kommunens ansvar, i lokalsamfunnet og i storsamfunnet.
- Folk må føle at det angår dem dersom det skal bli faglig eller politisk relevant. Dette er helt avgjørende når vi ORGANISERE kommunens innsats og MOBILISERE for et mer helsefremmende og rettferdig samfunn. Folkehelsesystemet og datainnsamlingen er interne verktøy men kunnskapen må gjøres relevant for beslutningstagerne/politikerne.

(Samstyrings- og innovasjonsutfordringen, Hofstad, utfordrer vante organisasjonsformer og styringsmekanismer – endret lokal praksis)

Om å utvikle kunnskap sammen....

- Erfaringer fra PODDRA – prosjektet (3 årig interreg.prosjekt)
- 34 kvalitative intervjuer av lokalpolitikere
- Intervjuene viser et foreløpig inntrykk; **en slags maktesløshet ovenfor byråkratenes maktutøvelse.** Hvis en politiker vil noe, blir den ofte kneblet av byråkratenes påpeking av alle begrensningene som hindrer handling. Dette er f.eks. økonomi, sektorovergripende «problem» som ingen kan gjøre noe med, ikke kunnskapsbasert etc.

Forholdet mellom godt nok beslutningsgrunnlag – og folkehelsepolitikk

- Fakta og virkemidler
- Forhandlinger
- Langsiktighet i resultatoppnåelse (hvordan vet vi at vi er på rett vei?)
- Skillelinjene i politikken og folkehelsesdata
- Folkehelsehensyn og aktiv styring

Foreløpige refleksjoner fra PODD-RA

- Relasjonen mellom byråkrat og politiker

Avmakt og frustrasjon

«Det har vi prøvd på før...»

«Det virker ikke som en bra løsning»

«Det har vi ikke økonomi til»

«Det er vi usikre på effektene av...»



Grenseoverskridende spørsmål og svar

og det mangler ikke på verktøy og veiledning....

Implementation support

Financing
Auditing

Monitor implementation:

- Baseline
- Indicators in reporting system (Kostra)

Capacity & competence:

- Seminars/courses (KS)
- Workshops
- Networking (KS)
- Collaboration with univ/colleges

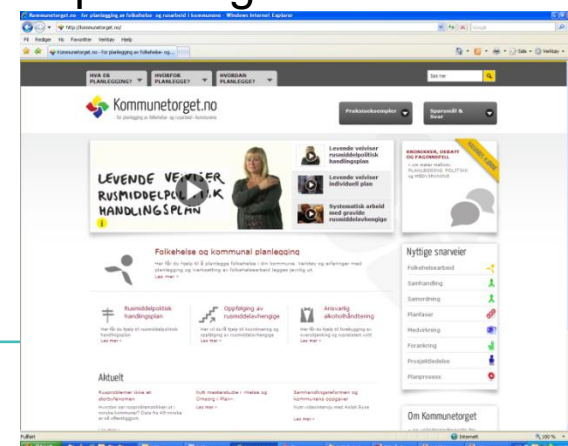
Guidance:
Strategies and interventions



Data support and guidance:



Guidance: «health in planning»



Det mangler ikke på engasjement og vilje!

(blant byråkratene....?)

På Nordisk folkehelsekonferanse forpliktet de 747 deltakerne seg til:

- Spre budskapet fra Trondheimseklæringen til beslutningstakere
- Ta en aktiv rolle for å nå våre felles ambisjoner
- Bidra til økt nordisk samarbeid for rettferdig helse og trivsel i Norden og bidra til å redusere helseforskjeller globalt
- Utfordre kommende konferanser til å følge opp budskap fra eklæringen

Og det mangler ikke på Hdirs satsing på lokalt folkehelsearbeid

- Utvikling av nye verktøy
- Oppfølging og innspill til andre statlige aktører
- Samarbeid med nye aktører (frivillig sektor)
- Veiledninger og utvikling av kvalitetsindikatorer



Men er det nok?

En nylig undersøkelse fra WHO Healthy Cities i Nord-Irland tyder på at folkehelse fremdeles ses på som en del av helsesektoren og at virkemidlene ligger der. Endringen til et helhetlig / helse i alt vi gjør perspektiv tar tid.



KAMPANJE

Ta vare på velgerne dine

POLITIKEROPPLÆRINGEN

Gå til kampanjesiden



<http://sunnekommuner.no/ta-vare-paa-velgerne-dine/>